

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 10 Οκτωβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ελένη Σβολοπούλου, Πρόεδρος, Γερασιμούλα – Μαρία Δρακονταειδή, Μέλος και Σωτηρία Σταματοπούλου, Μέλος και Εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 1/9/2023 και με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1323/1.9.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία ... και τον διακριτικό τίτλο ... (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), που εδρεύει στον ... (Κτήριο Διοικητηρίου), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα ζητά να ακυρωθεί **α)** η υπ' αριθ. .../2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κρήτης (με ΑΔΑ: ...) με την οποία εγκρίθηκε η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του άρθρου 32.2.γ του ν. 4412/2016 και **β)** η Πρόσκληση, που δημοσιεύτηκε στο ΚΗΜΔΗΣ με στοιχεία ... 2023-08-22, για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργου με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του άρθρου 32 παρ. 3γ του ν. 4412/2016 λόγω κατεπείγουσας ανάγκης και του νέου άρθρου 32Α του ν. 4412/2016, που προστέθηκε με το άρθρο 43 του Ν. 4605/2019 και αφορά στην ανάθεση του έργου με τίτλο

Η συζήτηση άρχισε αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Για την άσκηση της προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο ποσού 8.670,00€ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016

Αριθμός Απόφασης: 1559 /2023

και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 και με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ποσού 1.733.870,97€ χωρίς Φ.Π.Α. (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...).

2. Με την πρώτη προσβαλλόμενη υπ' αριθμό .../2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας ... εγκρίθηκε **α)** η προσφυγή στη διαδικασία του άρθρου 32.2.γ του ν. 4412/2016 για την αποφυγή των καθυστερήσεων της ανοικτής διαδικασίας και την κατά το δυνατόν αμεσότερη αποκατάσταση των ζημιών, για την επαναφορά της λειτουργικότητας του Επαρχιακού Οδικού Δικτύου περιοχής .. και την αποφυγή κινδύνων πιθανών ατυχημάτων, **β)** η διάθεση πίστωσης ποσού 2.150.000,00€ (με αναθεώρηση και ΦΠΑ) για τη δημοπράτηση του έργου ..., **γ)** η αποστολή πρόσκλησης προς επιλεγμένους οικονομικούς φορείς και **δ)** η σύσταση της Επιτροπής του διαγωνισμού. Ακολούθως, με την **δεύτερη** προσβαλλόμενη, με στοιχεία ... Πρόσκληση, προσκλήθηκαν πέντε (5) οικονομικοί φορείς και συγκεκριμένα οι 1. ..., 2. ..., 3. ..., 4. ..., και 5. ... για να υποβάλλουν προσφορά για την ανάθεση εκτέλεσης του ανωτέρω έργου, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 1.733.870,97€ χωρίς ΦΠΑ. Το έργο, όπως περιγράφεται κατά τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του στο άρθρο 3.2 της Πρόσκλησης, αφορά σε διάφορες εργασίες αποκατάστασης των ζημιών, που προκλήθηκαν στο επαρχιακό οδικό δίκτυο της Π.Ε. ... στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου ..., που επλήγη από τη θεομηνία του Οκτωβρίου 2022, συνεπεία της οποίας η περιοχή κηρύχθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Σύμφωνα με το άρθρο 6 της Πρόσκλησης, ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή). Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών από τους επιλεγμένους οικονομικούς φορείς ορίστηκε η 1η Σεπτεμβρίου 2023, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:00 π.μ. Η προκείμενη διαδικασία διεξάγεται εκτός ΕΣΗΔΗΣ. Η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση των ανωτέρω προσβαλλόμενων πράξεων, ισχυριζόμενη ότι μη νομίμως αποφασίστηκε η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016 για τους λόγους και τις αιτίες που αναπτύσσονται στην προσφυγή.

Επί του ενσωματωμένου στην προσφυγή αιτήματος λήψης προσωρινών μέτρων εκδόθηκε η με αριθμό Α841/2023 απόφαση του παρόντος Κλιμακίου,

Αριθμός Απόφασης: 1559 /2023

με την οποία διατάχθηκε η αναστολή της προόδου της διαδικασίας ανάθεσης έως την έκδοση απόφασης επί της προσφυγής.

3. Ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4. Η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή α) έχει ασκηθεί μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου απευθείας στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, λαμβανομένου υπόψη ότι εν προκειμένω η προσφυγή δεν ασκείται στο πλαίσιο ηλεκτρονικά διεξαγόμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, β) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 365 του ν. 4412/2016 δεκαήμερης προθεσμίας, καθόσον κατατέθηκε στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ την 1^η-9-2023, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη πρόσκληση δημοσιεύτηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 22-8-2023 και την ίδια ημέρα η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι έλαβε γνώση της, και γ) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και είναι νομίμως υπογεγραμμένη. Επιπλέον, η προσφυγή ασκείται με πρόδηλο έννομο συμφέρον, αφού η προσφεύγουσα προβάλλει, ότι είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.Ε.Π. με αριθμό 19022), δραστηριοποιείται στον χώρο των δημοσίων και ιδιωτικών έργων και ισχυρίζεται ότι, αν και διαθέτει όλα τα προσόντα προς υλοποίηση του υπό ανάθεση έργου, δεν κατέστη δυνατό να συμμετάσχει στον εν λόγω διαγωνισμό, διότι η αναθέτουσα αρχή επέλεξε να μην διεξάγει ανοικτή διαδικασία υποβολής προσφορών, αλλά επέλεξε τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, καλώντας μόνον τους αναφερόμενους στην πρόσκληση οικονομικούς φορείς.

5. Η αναθέτουσα αρχή προέβη στις 4-9-2023 σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς όλους τους ενδιαφερόμενους σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του π.δ. 39/2017.

Αριθμός Απόφασης: 1559 /2023

6. Με την υπ' αριθ. 1582/2023 Πράξη της Προέδρου του 6ου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η αναθέτουσα αρχή διαβίβασε στην ΕΑΔΗΣΥ στις 7-9-2023 τις απόψεις της καθώς και σχετικά έγγραφα, αιτούμενη παράλληλα την απόρριψη της προσφυγής για τους εκεί αναφερόμενους λόγους. Οι απόψεις αυτές κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα στις 11-9-2023. Επί των απόψεων και προς αντίκρουσή τους, η προσφεύγουσα υπέβαλε νόμιμα και εμπρόθεσμα, στις 15-9-2023, συμπληρωματικό Υπόμνημα.

7. Σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017, είναι τύποις παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

8. Με την υπό εξέταση προσφυγή η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της προσβαλλόμενης πρόσκλησης, υποστηρίζοντας ότι παρανόμως η αναθέτουσα αρχή προσέφυγε στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 3γ του ν. 4412/2016 και χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις προς τούτο. Ειδικότερα, προβάλλει ότι **α)** δεν πληρούται η ratio για την προσφυγή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, αφού δεν υπάρχει χρονική εγγύτητα μεταξύ του απρόβλεπτου γεγονότος (θεομηνία) και της προσφυγής στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία. Τούτο, διότι από τον Οκτώβριο του έτους 2022 οπότε και έλαβε χώρα η θεομηνία, έως την ημερομηνία που η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε τον εν λόγω διαγωνισμό, έχει παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους, **β)** από την αυτοψία, που διενήργησε στον τόπο του έργου, διαπίστωσε ότι στα τμήματα του υπό κατασκευή έργου η κίνηση των οχημάτων διενεργείται κανονικά, χωρίς δυσκολίες που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την κατεπείγουσα ανάγκη, και **γ)** η απόφαση της αναθέτουσας αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση δεν φέρει την απαιτούμενη εκ του νόμου πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία.

Αριθμός Απόφασης: 1559 /2023

Τέλος, υποστηρίζει ότι η διαδικασία πάσχει, διότι δεν ελήφθη η σύμφωνη γνώμη της ΕΑΑΔΗΣΥ για την προσφυγή στην διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 3γ του ν. 4412/2016.

9. Στο άρθρο 32 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη [...]». Περαιτέρω, στο άρθρο 32Α του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Εξαιρούνται της υποχρεωτικής εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 22, περί κανόνων που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες, του άρθρου 36, περί υποχρέωσης χρήσης και λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, της παρ. 1 του άρθρου 72, περί εγγυήσεων, και των παρ. 1 έως 4 του άρθρου 79, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, οι ακόλουθες περιπτώσεις του άρθρου 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση: [...] β) όπου η ανάθεση έχει επείγοντα χαρακτήρα σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2, ή [...] 2. Στις περιπτώσεις του άρθρου 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης διεξάγεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στους όρους της πρόσκλησης, όπου υπάρχει, και η αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να γίνεται σε ενιαίο στάδιο με την ανάθεση της σύμβασης. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης γίνεται από γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συγκροτείται από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 221, περί οργάνων διενέργειας ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων, και εισηγείται προς το

Αριθμός Απόφασης: 1559 /2023

αποφαινόμενο όργανο για κάθε θέμα που ανακύπτει κατ την ανάθεση της σύμβασης.[...]».

10. Όπως έχει κριθεί [βλ. ενδεικτικά ΕλΣυν 1227/2016 VI Τμ., ΔΕΦΑΘ (Ασφ) 247/2013], για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: **α)** η ύπαρξη απρόβλεπτου γεγονότος, ως τέτοιου νοουμένου εκείνου που προδήλως υπερβαίνει το φυσιολογικό πλαίσιο της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, **β)** η συνδρομή κατεπείγουσας ανάγκης, μη συμβιβαζόμενης με τις προθεσμίες που τάσσονται για τις άλλες διαδικασίες, **γ)** η ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ του απρόβλεπτου γεγονότος και της απορρέουσας από αυτό κατεπείγουσας ανάγκης, **δ)** η συνδρομή των περιστάσεων που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη (όπως ιδίως η έλλειψη προγραμματισμού και έγκαιρης προετοιμασίας ή ακόμη και η γενικότερη αβελτηρία της, βλ. Γνμδ ΝΣΚ 193/2010) και **ε)** η ανάθεση της εν λόγω σύμβασης να γίνεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο (ΕλΣυν 935/2013 VI Τμ. και ΕλΣυν 247, 249/2010 Πράξεις του VI Τμ.). Ο έλεγχος της αιτιολόγησης της επιλογής της εξαιρετικής, κατ' απόκλιση από τον γενικό κανόνα, διαδικασίας της διαπραγμάτευσης, όταν η τελευταία ερείδεται στη συνδρομή της έκτακτης και φανερά κατεπείγουσας ανάγκης του άρθρου 32 παρ. 2 γ), ενεργείται υπό την προαναφερθείσα παραδοχή, ότι η ανάγκη αυτή δημιουργείται ως συνέπεια επείγοντος γεγονότος. Ως τέτοιο, νοείται αιφνίδιο πραγματικό γεγονός, το οποίο αντικειμενικά, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και σύμφωνα με τους κανόνες επιμελούς διαχείρισης των υποθέσεων του μέσου συνετού κοινωνού, δεν θα ήταν δυνατό να προβλεφθεί και να αντιμετωπιστεί με μέτρα πρόληψης και αποφυγής του έγκαιρα και λυσιτελώς. Συνεπώς, εάν το πραγματικό γεγονός, στο οποίο κατά την αναθέτουσα αρχή ερείδεται η επιλογή της μη κανονικής, εξαιρετικής εκτός διαγωνισμού διαδικασίας, δεν είναι αιφνίδιο ή/και μπορούσε να προβλεφθεί και να αντιμετωπιστεί έγκαιρα, καθώς και εάν η αντιμετώπισή του οφείλεται σε ίδιο πταίσμα της αναθέτουσας αρχής, η παρέκκλιση από τον κανόνα της διενέργειας διαγωνισμού είναι μη νόμιμη (Γνμδ. ΝΣΚ 125/2006, 223/2008, ΕλΣυν Πράξη 1/2008 VI Τμ.). Τέλος, η σχετική απόφαση της αναθέτουσας

Αριθμός Απόφασης: 1559 /2023

αρχής περί της προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία, επιβάλλεται δε οι ειδικότεροι αυτοί λόγοι να προκύπτουν με σαφήνεια και πληρότητα από τα στοιχεία του φακέλου (πρβλ. ΣΤΕ 1747/2011, ΕΑ ΣΤΕ 515/2008, 1059/2008, ΕΛΣυν 91/2007 Πράξη του VI Τμ., ΕΛΣυν 15/2008 Πράξη του VI Τμ.), ενώ η κρίση της αναθέτουσας αρχής περί της συνδρομής των ανωτέρω περιστάσεων υπόκειται, ως νομική, σε πλήρη έλεγχο ορθής εκτιμήσεως και χαρακτηρισμού από το Δικαστήριο (πρβλ. ενδεικτικά ΕΛΣυν 280/2010 VI Τμ., ΕΛΣυν 206/2007, 41, 102/2008 Πράξεις του IV Τμ. Και ΕΛΣυν 168/2012 Πράξη του Ζ΄ Κλιμακίου). Αν δεν συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάθεσης και η συναπτόμενη κατά τη διαδικασία αυτή σύμβαση δεν είναι νόμιμη (βλ. ΕΛΣυν 4/2006 και 114/2005 Πράξεις του VI Τμ., ΕΛΣυν 58/2004 Πράξη του VI Τμ. και ΔΕΕ αποφάσεις της 2ας Αυγούστου 1993, C- 107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, EU:C:1993:344, Συλλ. 1993, σ. I-4655, σκέψη 12, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, EU:C:1996:149, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 14 και της 2ας Ιουνίου 2005, Ψ68/04, Επιτροπή κατά Ελλάδας, EU:C:2005:347, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 40).

11. Από την επισκόπηση των στοιχείων του φακέλου και των εγγράφων, που διαβιβάστηκαν στην ΕΑΔΗΣΥ, στο πλαίσιο των εκατέρωθεν προβαλλόμενων ισχυρισμών γίνονται δεκτά τα ακόλουθα: Στην από 10-1-2023 Τεχνική Έκθεση του Αναπληρωτή Προϊστάμενου του Τμήματος Συγκοινωνιακών Έργων της αναθέτουσας αρχής, που αποτελεί μέρος του φακέλου, αναφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: «...Η παρούσα τεχνική έκθεση συντάχθηκε κατόπιν αυτοψίας και αφορά τις ζημιές σε υποδομές αρμοδιότητας της Δ.Τ.Ε. της Π.Ε. Λασιθίου. Η ευρύτερη περιοχή της Σητείας επλήγη στις 15-16 Οκτωβρίου 2022 από θεομηνία, η οποία είχε ως αποτέλεσμα μεγάλες και εκτεταμένες ζημιές σε υποδομές αλλά και σε ιδιοκτησίες. Λόγω αυτής της θεομηνίας και των ζημιών που προκλήθηκαν από αυτήν, έγινε κήρυξη της περιοχής σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης (απ. ΓΓ. Πολ. Προστασίας με αρ.πρωτ. Α2011/17-10-2022). Η θεομηνία έφερε απρόσμενα μεγάλες πλημμυρικές παροχές στην ευρύτερη περιοχή της Σητείας. Η ορμή του νερού σε συνδυασμό με τα φερτά υλικά

Αριθμός Απόφασης: 1559 /2023

κατέστρεψαν υποδομές του Επαρχιακού Οδικού Δικτύου της περιοχής όπως: συσσώρευση φερτών υλών, έμφραξη ή/και καταστροφή οχετών, καταστροφή επενδεδυμένων τάφρων, κατάρρευση ερεισμάτων, υποσκαφή οδοστρωμάτων σε πολλά σημεία με αποτέλεσμα την καταστροφή των στηθαίων ασφαλείας στα σημεία αυτά, καταπτώσεις από παρακείμενα πρανή, διάβρωση ως και πλήρης καταστροφή ασφαλικών καταστροφών κ.α. Σύμφωνα με τον ..., το ύψος βροχής που καταγράφηκε στο πρώτο τρίωρο στον μετεωρολογικό σταθμό Σητείας (ο οποίος μετά έπαψε να καταγράφει λόγω βλάβης πιθανότατα λόγω της πλημμύρας), ήταν 88,8mm. Η δωδεκάωρη καταμέτρηση έφτασε στα 281,8mm σύμφωνα με την ΕΜΥ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ. Με τη μελέτη αυτή προβλέπονται εργασίες αποκατάστασης των βλαβών που προκλήθηκαν από τη θεομηνία, για την επαναφορά των πληγείσων υποδομών αρμοδιότητας μας σε κατάσταση ασφαλή και λειτουργική σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και έργα που στοχεύουν στην αιτιολογημένη βελτίωση της ανθεκτικότητας υφιστάμενων υποδομών αρμοδιότητας μας, ως και έργα που αφορούν στην εφαρμογή κατάλληλων μέτρων πρόληψης νέων κινδύνων καταστροφών στις ήδη πληγείσες υποδομές αρμοδιότητας μας, προκειμένου να μετριαστούν/αντιμετωπιστούν οι αρνητικές επιπτώσεις μελλοντικών ακραίων κλιματικών γεγονότων. Οι εργασίες της μελέτης αυτής θα αφορούν σε άρση καταπτώσεων, καθαρισμό/μόρφωση τάφρων, απομάκρυνση φερτών υλών, ανακατασκευή οδοστρωμάτων, κατασκευή τοίχων αντιστήριξης στις θέσεις όπου παρατηρήθηκε κατάρρευση ερείσματος / υποσκαφή οδοστρώματος και δεν είναι δυνατή η αποκατάσταση του πρανούς (πχ. Λόγω παρακείμενων ιδιοκτησιών), κατασκευή επενδεδυμένων τάφρων από σκυρόδεμα για την αποφυγή επανάληψης φαινομένων διάβρωσης/ υποσκαφής, επισκευή ή/και κατασκευή νέων τεχνικών στη θέση των μερικώς/ολοσχερώς κατεστραμμένων, ασφαλικές ισοπεδωτικές στρώσεις και τάπητας κυκλοφορίας, έως και εργασίες σήμανσης (διαγράμμιση, αντικατάσταση κατεστραμμένων πινακίδων και μεταλλικών στηθαίων ασφαλείας). Οι κυριότερες καταστροφές που υπέστη το Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο του οποίου την αρμοδιότητα συντήρησης έχει η Υπηρεσία μας και καταγράφηκαν ύστερα από τις επί τόπου αυτοψίες είναι οι εξής:.....(ακολουθεί λεπτομερής περιγραφή των προς αποκατάσταση εργασιών μετά συνημμένων φωτογραφιών)». Περαιτέρω, όπως αναφέρεται στις απόψεις της αναθέτουσας αρχής και προκύπτει από τα

Αριθμός Απόφασης: 1559 /2023

προσκομισθέντα έγγραφα, η τελική απόφαση ένταξης του έργου στο Ειδικό Πρόγραμμα Φυσικών Καταστροφών εκδόθηκε στις 13-7-2023 (ΑΠ 231580/13-7-2023) και αφορούσε πίστωση ποσού 2.250.000€. Από τα ανωτέρω προκύπτει αναντίρρητα ότι τα έντονα καιρικά φαινόμενα, που έλαβαν χώρα τον Οκτώβριο του έτους 2022 στην ευρύτερη περιοχή της ..., δεν ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της αναθέτουσας αρχής, ούτε ήταν αντικειμενικώς δυνατό να αντιμετωπιστούν με προληπτικά μέτρα και άρα συνιστούν απρόβλεπτο γεγονός, το οποίο άλλωστε δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα. Συνεπεία δε της επέλευσης του εν λόγω απρόβλεπτου γεγονότος, προκλήθηκαν εκτεταμένες φθορές στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητας της αναθέτουσας αρχής, με αποτέλεσμα την αδυναμία ασφαλούς και απρόσκοπτης μετακίνησης και πρόσβασης των πολιτών στις πληγείσες περιοχές και, άρα, κατά τη λογική και τα διδάγματα της κοινής πείρας προδήλως προέκυψε επείγουσα ανάγκη επέμβασης προς αποκατάσταση των ζημιών. Η εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου είναι απολύτως απαραίτητη, σύμφωνα με τα ειδικώς αναφερόμενα στην προπαρατεθείσα Μελέτη της Τεχνικής Υπηρεσίας. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φάκελου και τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής, μέχρι και σήμερα υφίστανται σημαντικές φθορές στο οδικό δίκτυο των πληγέντων περιοχών, οι οποίες δεν έχουν αποκατασταθεί, ενώ οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι από αυτοψία, που πραγματοποίησε, διαπίστωσε ότι στις περιοχές του υπό κατασκευή έργου η κίνηση των οχημάτων διενεργείται κανονικά και χωρίς σοβαρές δυσκολίες, δεν δύνανται να θεμελιώσουν νόμιμη απόδειξη περί αποκατάστασης των ζημιών, ούτε αναιρούν την ύπαρξη ανάγκης άμεσης επέμβασης στις πληγείσες περιοχές, προκειμένου να ολοκληρωθεί η αποκατάσταση του συνόλου των φθορών. Περαιτέρω, από τα προσκομισθέντα από την αναθέτουσα αρχή έγγραφα και στοιχεία προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την με αρ. Α2011/17-10-2022 απόφαση της Γ.Γ Πολιτικής Προστασίας κηρύχθηκε η περιοχή του Δήμου ... σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης έως τις 17-4-2023. Ακολούθως, με την με αριθ. .../11-4-2023 απόφαση της Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας παρατάθηκε η ισχύς της ως άνω απόφασης έως τις 17-10-2023. Η αρμόδια Υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής μετέβη άμεσα επί τόπου και προχώρησε στην εκτίμηση των ζημιών, συνέταξε και απέστειλε τα απαιτούμενα από τον νόμο έγγραφα και στοιχεία στη Δ/ση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας ... (Α.Π. .../26-10-2022) για την ένταξη του

Αριθμός Απόφασης: 1559 /2023

προϋπολογισμού των ζημιών στο οικείο πρόγραμμα χρηματοδότησης. Μεταξύ των απαιτούμενων στοιχείων, που επιμελήθηκε και απέστειλε η αναθέτουσα αρχή, ήταν ο Πίνακας Καταμερισμού Κόστους, ο Προϋπολογισμός και η Τεχνική Έκθεση / αιτιολόγηση του επείγοντος, η οποία περιέχει και φωτογραφική τεκμηρίωση της κατάστασης. Εν συνεχεία, κλιμάκιο των υπαλλήλων του Υπουργείου Εσωτερικών επισκέφτηκε την περιοχή της ... για την επαλήθευση της ύπαρξης των ζημιών και την επιβεβαίωση του επείγοντος της επισκευής αυτών. Κατά την εκτίμηση του κλιμακίου, οι ζημιές θα απαιτούσαν, λόγω της έκτασής τους, μεγαλύτερη χρηματοδότηση από την αρχικώς εκτιμηθείσα. Η τελική απόφαση ένταξης του έργου στο Ειδικό Πρόγραμμα Φυσικών Καταστροφών εκδόθηκε στις 13-7-2023 (ΑΠ .../13-7-2023) και αφορούσε τελικά πίστωση ποσού 2.250.000€. Επομένως, εκ των προαναφερθέντων πραγματικών δεδομένων προκύπτει ότι οι περιστάσεις ,που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή για την κατεπείγουσα ανάγκη εκτέλεσης του έργου, δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα της και τεκμηριώνεται πλήρως η ύπαρξη χρονικής εγγύτητας από τον χρόνο εκδήλωσης του απρόβλεπτου γεγονότος μέχρι την έκδοση της προσβαλλόμενης πρόσκλησης, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας περί έλλειψης κατεπείγοντος λόγω της διαδρομής ενός σχεδόν έτους από τα εξαιρετικά γεγονότα (θεομηνία). Επιπλέον, η απόφαση προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 32 περ. 3 γ του ν. 4412/2016 είναι νομίμως αιτιολογημένη από την αναθέτουσα αρχή, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Τούτο, διότι στην Τεχνική Έκθεση της Υπηρεσίας της αναθέτουσας αρχής διαλαμβάνεται πλήρης, ειδική και εμπειριστατωμένη παράθεση των στοιχείων του κατεπείγοντος που οδήγησαν την αναθέτουσα αρχή στην υπό κρίση διαδικασία ανάθεσης. Τέλος, απορριπτέοι είναι και οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί υποχρέωσης λήψης της προηγούμενης σύμφωνης γνώμης της ΕΑΑΔΗΣΥ, καθώς όπως ρητώς ορίζεται στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. (γ) υποπερ (γδ) του ν. 4412/2016, αυτή είναι υποχρεωτική «εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/EK και 2014/25/EK», προϋπόθεση που δεν συντρέχει εν προκειμένω. Κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί και να καταπέσει το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα.

Αριθμός Απόφασης: 1559 /2023

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 10 Οκτωβρίου 2023 και εκδόθηκε στις 30 Οκτωβρίου 2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΥΡΙΑΖΗ